

# Valtiopäivä

Yritysverotus

## Eduskunta keventää yritysten tuloveroa *18 prosenttiin*

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä yritysten tuloveron eli yhteisöveron alentamisen 20 prosentista 18 prosenttiin. Muutos tulisi voimaan vuoden 2027 alusta. Valiokunnan mietintö voitti äänestyksessä äänin 86–69.

### MAKSUT

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu laskee 0,74 prosenttiin palkasta.

### VÄLIKYSYMYS

80 edustajaa vaatii hallitukselta vastauksia arjen kallistumiseen.

### TERVEYS

Eduskunta vaatii yhdeksässä lausumassa parempaa hoitoon pääsyä.

## PÄIVÄN PÄÄJUTTU

# Eduskunta keventää yritysten tuloveroa 18 prosenttiin

**Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä yritysten tuloveron eli yhteisöveron alentamisen 20 prosentista 18 prosenttiin. Muutos tulisi voimaan vuoden 2027 alusta. Valiokunnan mietintö voitti äänestyksessä äänin 86–69.**

Yhteisövero on yritysten ja muiden yhteisöjen voitostaan maksama tulovero. Verokanta laskee 20 prosentista 18 prosenttiin. Samaan 18 prosenttiin alennetaan lähdevero, jota ulkomaiset yhteisöt maksavat Suomesta saamistaan osingoista, koroista ja rojalteista. Lisäksi yritys voisi vähentää elinkeinotoiminnan tappioita verotuksessa 25 vuoden ajan nykyisen 10 vuoden sijaan. Staattisesti arvioiden yhteisöveron tuotto pienenee noin 841 miljoonaa euroa ja lähdeveron noin 2 miljoonaa euroa. Pidempi tappioiden vähennysaika pienentää tuottoa pitkällä aikavälillä noin 100 miljoonaa euroa vuosittain: asteittain vuodesta 2037 ja täysimääräisesti vuodesta 2051. Uudistus perustuu hallituksen puoliväliriiheen keväällä 2025 ja liittyy vuoden 2027 talousarvioesitykseen. Sosialidemokraatit, vihreät ja vasemmistoliitto jättivät yhteisen vastalauseen ja keskusta oman. Markus Lohi ehdotti Vesa Kallion (kesk) kannattamana keskustan vastalauseen mukaista ratkaisua. Mietintö voitti äänin 86–69 ja poissa oli 44 edustajaa. Samana päivänä esitetty välikysymys arvostelee muun muassa yhteisöveron keventämistä.

HE 151/2026 vp · tappiontasaus · rajoitettu verovelvollisuus · lähdevero

## SALISSA PÄÄTETTIIN

**Yritysten tulovero laskee 18 prosenttiin**

Yhteisöverokanta alenee 20 prosentista 18 prosenttiin ja tappioiden vähennysaika pitenee 10 vuodesta 25 vuoteen. Muutos tulisi voimaan vuoden 2027 alusta.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä äänin 86–69

HE 151/2026 vp · tappiontasaus · rajoitettu verovelvollisuus · lähdevero

**Välikysymys kotitalouksien arjen kallistumisesta**

Eveliina Heinäluoma esitti välikysymyksen, jonka hän ja 79 muuta edustajaa ovat tehneet.

Lähetettiin keskustelutta valtioneuvostolle vastattavaksi

VK 6/2026 vp

**Henkilöstön edustus yritysten johtoon jo 100 työntekijän yrityksissä**

Työministeri Matias Marttinen esitteli uudistuksen, jossa raja laskee 150 työntekijästä 100 työntekijään. Edustus järjestettäisiin hallituksessa tai johtoryhmissä, ellei toisin sovita.

Lähetekeskustelu käytiin ja asia lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan

HE 254/2026 vp · hallintoedustus · johtoryhmät · yhteistoimintamenettely

**Eduskunta vaatii parannuksia perusterveydenhuollon hoitoon pääsyyn**

Tarkastusvaliokunta selvitti, käytetäänkö perustason avosairaanhoidon rahaa ja henkilöstöä tarkoituksenmukaisesti. Eduskunta edellyttää hallitukselta yhdeksässä lausumassa muun muassa hoitoon pääsyn alueellisten ja väestöryhmien välisten erojen kaventamista.

Lausumat hyväksyttiin ainoassa käsittelyssä ja asian käsittely päättyi

O 41/2023 vp

**Valtionavustusta saavien yhdistysten rahankäyttö julkiseksi**

Tere Sammallahden (kok) ym. aloitteen mukaan valtionavustusta saavan yhdistyksen tai säätiön pitäisi julkaista avustuskohdainen kirjanpito.

Lähetekeskustelu käytiin ja asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan

LA 16/2026 vp · säätiöt · järjestöt · kirjanpito

**Ulkomaisten tutkintojen hyväksyminen virkoihin helpottuu**

Opetushallitus voisi arvioida kelpoisuuden myös tehtäviin, jotka eivät edellytä korkeakoulututkintoa. Puuttuvaa osaamista voisi täydentää myös kelpoisuuskokeella tai sopeutumisajalla.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä muuttamattomana

HE 160/2026 vp · ulkomaiset tutkinnot · tutkintojen vastaavuus · virat

**Luvattomien valekuvien tekeminen rangaistavaksi**  
Pinja Perholehdon (sd) ym. aloitteen mukaan toista ihmistä esittävän todenmukaisen kuvan luvaton valmistaminen olisi rikos jo ennen levittämistä.  
**Lähetekeskustelu käytiin ja asia lähetettiin lakivaliokuntaan**  
**LA 10/2026 vp** · [syvävääreännökset](#) · [tallenteet](#) · [kuvat](#)

**Puolustustarvikkeiden vientilaki päivitetään Nato-jäsenyyttä vastaavaksi**  
Uusi yleinen vientilupa helpottaisi esimerkiksi esittelyä tai huoltoa varten tapahtuvaa vientiä. Samalla valvontaa tiukennettaisiin viejien velvollisuuksilla ja viennin jälkeisillä tarkastuksilla.  
**Hyväksyttiin 1. käsittelyssä muuttamattomana**  
**HE 149/2026 vp** · [aseet](#) · [turvallisuusympäristö](#) · [ampuma-aseet](#)

**Eduskunta: EU puuttuu liikaa kansallisiin sähköverkkomaksuihin**  
Eduskunnan mukaan komission ehdotuksen verkkomaksuja koskevat säännökset rikkovat toissijaisuusperiaatetta eli EU:n pitäisi toimia vain silloin, kun jäsenvaltiot eivät itse pysty ratkaisemaan asiaa.  
**Perusteltu lausunto annettiin EU:n toimielimille ja asian käsittely päättyi**  
**TS 44/2026 vp**

**Suomen valtuuskunnan vuosi Euroopan turvallisuusjärjestön yleiskokouksessa**  
Suomi oli vuonna 2025 Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön puheenjohtajamaa ja Pia Kauma johti parlamentaarista yleiskokousta heinäkuuhun 2025 asti.  
**Ei huomautettavaa ja asian käsittely päättyi**  
**K 11/2026 vp** · [ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunta](#) · [vaalitarkkailu](#) · [Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö](#)

**ÄÄNESTYKSET**

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain 119 ja 124 §:n sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 7 ja 15 §:n muuttamisesta**  
Jatkettu ensimmäinen käsittely, äänestys 1: Käsittelyn pohja: mietintö JAA / Markus Lohen ehdotus (vl 2) EI  
**Jaa 86 · ei 69 · tyhjiä 0 · poissa 44**

|        | KOK | PS | SD | KESK | VIHR | VAS | R | KD | LIK | TV |
|--------|-----|----|----|------|------|-----|---|----|-----|----|
| Jaa    | 39  | 37 | .  | .    | .    | .   | 5 | 4  | .   | 1  |
| Ei     | .   | .  | 33 | 20   | 7    | 8   | . | .  | 1   | .  |
| Poissa | 9   | 7  | 10 | 3    | 6    | 3   | 5 | 1  | .   | .  |

Kaikki ryhmät äänestivät yhtenäisesti.  
**HE 151/2026 vp**

Kaikkien edustajien äänet nimeltä ovat liitteessä.

## 1 Sivistysvaliokunta: koulutukseen ei uusia suoria säästöjä

Sivistysvaliokunta pitää hallituksen ensi vuoden budjettia koulutuksen ja kulttuurin osalta pääosin perusteltuna. Opetus- ja kulttuuriministeriön määrärahat kasvavat 200 miljoonalla eurolla noin 9,2 miljardiin euroon. Kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin tulee kuitenkin 60 miljoonan euron lisäsäästö.

Lausuntoluonnos voitti äänin 8–6. Eriävät mielipiteet jättivät Markku Siponen ja Hanna Kosonen (kesk), Eeva-Johanna Eloranta ja Tuula Haatainen (sd), Mari Holopainen (vihr) sekä Pia Lohikoski (vas). Siposen ja Elorannan ehdotusten välinen äänestys päättyi tasan 2–2 ja ratkesi arvalla Siposen hyväksi.

*Valtiovarainvaliokunnan on määrä ottaa sivistysvaliokunnan kannat huomioon, kun se käsittelee koko budjettia.*

SiVL 12/2026 vp (HE 175/2026 vp)

## 3 Lisäbudjetti pienentää valtion lainanottoa 446 miljoonalla eurolla

Valtiovarainvaliokunta ehdottaa vuoden kolmannen lisätalousarvion hyväksymistä pienin muutoksin. Tuloarviota korotetaan 585 miljoonalla eurolla ja määrärahoja lisätään 139 miljoonalla eurolla, joten lainaa tarvitaan 446 miljoonaa euroa arvioitua vähemmän. Afrikkalaisen sikaruton torjuntaan tulee 3,4 miljoonaa euroa ja viljelijöiden kiireelliseen rahoitustukeen 22,7 miljoonaa euroa. Työttömyysturvan ja asumistuen määrärahoja vähennetään 187 miljoonaa euroa tarvearvioiden tarkentuessa. Tekoälyn gigatehdashankkeeseen esitetään 80 miljoonan euron valtuus.

*Valtio velkaantuu tänä vuonna hieman ennakoitua vähemmän, mutta valtionvelan arvioidaan olevan vuoden lopussa noin 201 miljardia euroa eli noin 69 prosenttia bruttokansantuotteesta.*

VaVM 23/2026 vp (HE 226/2026 vp)

## 2 Työttömyysvakuutusmaksut laskevat ensi vuoden alusta

Sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa, että palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu laskee 0,89 prosentista 0,74 prosenttiin palkasta. Työnantajan keskimääräinen maksu laskee arviolta 0,93 prosentista 0,78 prosenttiin.

Työnantaja maksaa 0,26 prosenttia palkkasumman 2 568 000 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,04 prosenttia.

Alennus perustuu ennusteeseen, jonka mukaan työttömyysaste laskee 10,3 prosentista 9,8 prosenttiin. Työllisyysrahaston vuosituloksen arvioidaan olevan 62 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Valiokunta esittää lain hyväksymistä muuttamattomana ja muutos tulisi voimaan 1.1.2027.

*Palkansaajan palkasta menee pienempi osuus työttömyysvakuutusmaksuun ja työnantajien maksut kevenevät.*

StVM 17/2026 vp (HE 187/2026 vp)

## 4 Välikysymys hallitukselle kotitalouksien arjen kallistumisesta

Eveliina Heinäluoma ja 79 muuta edustajaa jättivät hallitukselle välikysymyksen polttoaineiden, sähkön, asumisen, ruoan ja terveydenhuollon kallistumisesta. Kysyjien mukaan hallituksen toimet ovat jääneet hajanaisiksi ja riittämättömiksi. He arvostelevat sosiaaliturvaleikkauksia, terveydenhuollon asiakasmaksujen korotuksia, kiireettömän hoidon enimmäisodotusajan pidentämistä kahdesta viikosta kolmeen kuukauteen ja yhteisöveron keventämistä. Hallituksen 60 miljoonan euron polttoainepakettia he pitävät vaikutuksiltaan vaatimattomana.

*Valtioneuvoston on seuraavaksi vastattava välikysymykseen eduskunnassa.*

VK 6/2026 vp

## 5 Kotihoidon tukeen kolmen vuoden asumisaikavaatimus

Eduskunta hyväksyi lain, jonka mukaan kotihoidon tuen saaminen edellyttää, että lasta pääasiallisesti hoitava vanhempi, muu huoltaja tai muu hoitaja on asunut Suomessa vähintään kolme vuotta 16 vuotta täytettyään. Vaatimusta ei sovelleta alle 19-vuotiaaseen. Lapsen ei katsota asuvan Suomessa, jos hän oleskelee yli kolme kuukautta ulkomailla. Eduskunta edellyttää valtioneuvoston seuraavan vaikutuksia muun muassa varhaiskasvatukseen osallistumiseen, lapsiperheiden toimeentuloon ja kuntien kustannuksiin.

*Perhe, jonka lasta hoitava aikuinen on asunut Suomessa alle kolme vuotta 16 vuotta täytettyään, jää jatkossa ilman kotihoidon tukea, ellei hoitaja ole alle 19-vuotias.*

EV 149/2026 vp (HE 69/2026 vp)

---

### SALIN TUNNELMA

116 puheenvuoroa • 53 vastauspuheenvuoroa • 4 h 37 min

Salissa pidettiin 116 puheenvuoroa, joista 53 oli vastauspuheenvuoroja. Kiivain keskustelu käytiin kyselytunnilla arjen kustannusten noususta: 42 puheenvuoroa, joista 41 vastauspuheenvuoroja. Ministerit ja sosiaalidemokraatit vastasivat toisilleen polttoainepaketista ja työmatkavähennyksestä. Keskusta, vihreät ja vasemmistoliitto kysyivät ministereiltä datakeskuksista, sähkön hinnasta ja asunnottomuudesta. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen puolesta kokoomus ja sosiaalidemokraatit olivat eri mieltä hoitotakuun 600 miljoonan euron kustannuksista, mutta omalääkärimallia kannatettiin laajasti. Myymälöiden pääsykiellosta ja syväväärännösten kriminalisoinnista puhujat olivat pitkälti samaa mieltä.

---

### SALIN LINJAT

**KD** Peter Östman korosti, että koulutuksen on annettava työelämässä tarvittavia taitoja ja ammatillisen tutkinnon on riitettävä työllistymiseen.

**KESK** Keskusta nosti esiin datakeskusten vaikutuksen kotitalouksien sähkölaskuihin ja esitti datakeskusten sähköveron korottamista ja kotitalouksien sähköveron alentamista. Edustajat kyseenalaistivat myös Fortumin ja Googlen 22 vuoden sähkökaupan Loviisan ydinvoimalasta.

**KOK** Kokoomus tuki hallituksen esityksiä myymälöiden pääsykiellosta, henkilöstön hallintoedustuksesta ja puolustustarvikkeiden viennistä sekä suuren valiokunnan kantaa EU:n sähkömarkkina-asetukseen. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen puolesta kokoomus ja sosiaalidemokraatit olivat eri mieltä hoitotakuun 600 miljoonan euron kustannuksista, mutta omalääkärimallia kannatettiin laajasti.

**PS** Perussuomalaiset kannattivat tuomioistuimen määräämää pääsykieltoa kaupan työntekijöiden suojaksi ja pitivät henkilöstön edustuksen rajan laskua hallittuna laajennuksena. Juha Mäenpää katsoi sosiaalidemokraattien ilmastotoimien lisäävän arjen kustannuksia.

**R** Sandra Bergqvist vaati konkreettisia toimia naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisyyn ja turvakotipaikkojen lisäämiseen. Henrik Wickström piti omalääkärimallia kaikkia puolueita yhdistävänä keinona, joka voi parantaa myös ruotsinkielisiä palveluja.

**SD** Sosiaalidemokraatit pitivät hallituksen polttoainepakettia vaatimattomana ja arvostelivat työmatkavähennyksen omavastuun nousua 800 eurosta 900 euroon. Puolue vaati vahvaa julkista perusterveydenhuoltoa, piti hallintoedustuksen 100 työntekijän rajaa liian korkeana ja kannatti syväväärännösten valmistamisen kriminalisointia.

**VAS** Vasemmistoliitto korosti leikkausten seurauksia mielenterveyteen ja nuorten asunnottomuuteen. Johannes Yrttiaho varoitti, että datakeskusten sähköntarve voi johtaa sähköjärjestelmän yksityistämiseen kansainvälisille sijoittajille.

**VIHR** Vihreät nostivat esiin lapsiköyhyyden ja asunnottomuuden kasvun ja vaativat, että datakeskukset tuottavat tai ostavat käyttämänsä verran uutta päästötöntä sähköä. Oras Tynkkysen mukaan velalla pitää tukea ihmisiä eikä fossiilisia polttoaineita.

**TIMO SUHONEN (SD)**  
Hallituksen kuukauden neuvotteluissa syntynyt bensasopu on vaatimaton eikä helpota kansalaisia, joiden elinkustannukset ovat nousseet.

**ANNE KALMARI (KESK)**  
Bensapaketti epäonnistui, joten datakeskusten sähköveroa pitäisi korottaa ja kotitalouksien sähköveroa alentaa tai poistaa.

**PINJA PERHOLEHTO (SD)**  
Seksuaalisten syvävääreännösten valmistaminen ilman suostumusta on kriminalisoitava, koska nykyinen rikoslaki kattaa lähinnä niiden levittämisen.

**RIIKKA PURRA (VALTIOVARAINMINISTERI)**  
Julkisen talouden tilanne ei salli pumppuhintaan näkyviä toimia. Hallituksen paketti on täysin rahoitettu, eivätkä sosiaalidemokraatit ole kertoneet omia keinojaan.

**SANDRA BERGQVIST (R)**  
Suomi on naisille EU:n vaarallisimpia maita; väkivallan ehkäisyyn ja turvakotipaikkojen lisäämiseen tarvitaan konkreettisia toimia.

**MEDIA JA SALI**

**Päivän eduskunta-asioista mediassa näkyi laajasti opposition välikysymys arjen kustannusten noususta. Kotihoidon tuen kiristyksestä kerrottiin yhdessä jutussa, mutta yhteisöveron alennus ja useat muut päätökset eivät näkyneet seurattujen medioiden jutuissa.**

**Opposition välikysymys arjen kallistumisesta** **LAAJA**  
Mediat kuvasivat välikysymyksen koko opposition yhteisenä kritiikkinä arjen kallistumisesta. Ilta-Sanomat otsikoi "Kaikki kallistuu" ja kertoi opposition pitävän hallituksen 60 miljoonan euron bensapakettia riittämättömänä. Tämä vastaa sosiaalidemokraattien salissa esittämää arviota polttoainepaketista. Helsingin Sanomat kysyi otsikossaan "voiko hallitus auttaa?" ja nosti esiin terveydenhuollon asiakasmaksut sekä sähkön hinnan nousun datakeskusten takia. Iltalehden otsikossa oli lainaus "Kaikkien aikojen floppi".

Helsingin Sanomat 23.10.: Eduskunta | Arjen kustannukset paisuvat, voiko hallitus auttaa?  
Ilta-Sanomat 23.10.: Oppositio: Kaikki kallistuu – rajua kritiikkiä hallitukselle  
Iltalehti 23.10.: Oppositio jätti välikysymyksen – "Kaikkien aikojen floppi"  
**VK 6/2026 vp**

**Kotihoidon tukeen kolmen vuoden asumisaikavaatimus** **VÄHÄINEN**  
Iltalehti kertoi muutoksesta Kelan tiedotteen pohjalta otsikolla "Nyt iskee kiristys". Juttu kuvaa samaa kolmen vuoden asumisaikavaatimusta kuin eduskunnan hyväksymä laki ja korostaa, että vaatimus koskee myös Suomen kansalaisia. Iltalehden mukaan asumisaikaan lasketaan asuminen Suomessa tai EU- ja Eta-maissa.

**EV 149/2026 vp**

## Yhteisövero laskee 18 prosenttiin EI NÄKYNYT

Yritysten tuloveron alentaminen 20 prosentista 18 prosenttiin ei näkynyt seurattujen medioiden jutuissa. Eduskunta hyväksyi muutoksen ensimmäisessä käsittelyssä äänin 86–69.

HE 151/2026 vp

## Henkilöstön edustus johtoon 100 työntekijän yrityksissä EI NÄKYNYT

Esitys henkilöstön edustuksen ulottamisesta jo 100 työntekijän yrityksiin ei näkynyt seurattujen medioiden jutuissa. Salissa kokoomus ja perussuomalaiset tukivat esitystä. Sosiaalidemokraatit pitivät 100 työntekijän rajaa liian korkeana.

HE 254/2026 vp

**Jäi uutisoinnin ulkopuolelle.** Valtion lainanottoa 446 miljoonalla eurolla pienentävä lisätalousarvio, työttömyysvakuutusmaksujen alennus ja sivistysvaliokunnan lausunto ensi vuoden koulutusbudjetista eivät näkyneet seurattujen medioiden jutuissa. Myöskään lakialoite luvattomien valekuvien tekemisen kriminalisoinnista ei näkynyt, vaikka sosiaalisen median sisältöjen sääntelystä kirjoitettiin rappiostriimauksen yhteydessä.

Seuranta 18.10.–24.10.: kotimainen media, 2982 verkkojuttua.

## TULOSSA

- **2.11.2026** Hallintovaliokunta kuulee asiantuntijoita arpajaislain väliaikaisesta muutoksesta ja rahapelilain muutoksesta.
- **3.11.2026** Verojaosto ja valtiovarainvaliokunta käsittelevät vuoden 2027 tuloveroasteikkoa koskevaa mietintöluonnosta.
- **3.11.2026** Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta kuulee työmarkkinajärjestöjä yhteistoimintalain muutoksesta.

## EU:n sähköverkkomaksut ja toissijaisuusperiaate EI NÄKYNYT

Eduskunnan kanta siitä, että komission verkkomaksuja koskeva ehdotus rikkoo toissijaisuusperiaatetta, ei näkynyt seurattujen medioiden jutuissa. Sähkönsiirron hinnat ja datakeskukset olivat silti esillä: Ilta-Sanomat kertoi sähkönsiirtoyhtiön "hurjasta korotustarpeesta" ja Kauppalehti kansallisen sähkömarkkinalain valmistelusta. Keskustan salissakin esittämä malli datakeskusten sähköveron korottamisesta ja kotitalouksien sähköveron poistamisesta näkyi Ilta-Sanomissa.

Ilta-Sanomat 19.10.: Yle: Sähkönsiirtoyhtiö kertoo hurjasta korotustarpeesta – vuosilaskuun jopa 1600 euroa lisää

Kauppalehti 23.10.: Sähkölaki herätti valtavan raivon – Ministeriö lupaa korjauksia

Ilta-Sanomat 20.10.: Keskusta haluaa kotitalouksilta sähköveron pois – datakeskukset maksumiehiksi

TS 44/2026 vp

## Perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn parantaminen EI NÄKYNYT

Tarkastusvaliokunnan selvitys ja eduskunnan lausumat eivät näkyneet seurattujen medioiden jutuissa. Hoitoon pääsy ja asiakasmaksut olivat kuitenkin esillä: Helsingin Sanomissa kirjoitettiin, että hyvinvointivaltio "ei pidä palvelulupaustaan", ja kerrottiin helsinkiläisestä, joka jätti päivystyksen väliin maksun takia. Salissa esitetyt linjat omalääkärimallista ja julkisesta perusterveydenhuollosta eivät näkyneet näissä jutuissa.

Helsingin Sanomat 22.10.: Hoitotakuu | Hyvinvointivaltio ei pidä palvelulupaustaan

Helsingin Sanomat 21.10.: Terveys | Helsinkiläinen Tami Välske ei mennyt kivuihinsa päivystykseen, koska se on liian kallista

Helsingin Sanomat 19.10.: Terveystieteiden tutkimus | Hoitoon pääsyn ohjeistukset toimivat huonosti syöpäepäilyssä

O 41/2023 vp

## LYHYESTI

- Tupakkaveron nousee keskimäärin viisi prosenttia 1.1.2027; valiokunta puoltaa muuttamattomana. VaVM 25/2026 vp (HE 171/2026 vp)
- Yli 5,5-prosenttisten alkoholijuomien vero nousee keskimäärin noin 4,5 prosenttia vuonna 2027. VaVM 24/2026 vp (HE 172/2026 vp)
- Talousvaliokunta tuki budjetin sopeutuslinjaa; lausuntoluonnos voitti äänestyksessä äänin 7–3. HE 175/2026 vp (talousvaliokunta)

- **3.11.2026** Maa- ja metsätalousvaliokunta kuulee asiantuntijoita EU:n metsäkatoasetuksen valvonnasta ja seuraamuksista.
- **4.11.2026** Valtiovarainvaliokunnan jaostot kuulevat sisäministeri Mari Rantasta ja tiede- ja kulttuuriministeri Mari-Leena Talvitietä budjetista.
- **6.11.2026** Maatalousjaosto kuulee maa- ja metsätalousministeri Sari Essayahia ensi vuoden budjetista.
- Oikeusministeri Leena Meri esitteli tuomioistuimen määräämää myymäläkohtaista pääsykieltoa toistuvasti häiriköiville. HE 247/2026 vp
- EU:n sisäiset energiainvestointiriidat eivät kuulu energiaperuskirjan välimiesmenettelyyn; valiokunta puoltaa. TaVM 30/2026 vp, HE 195/2026 vp
- Aloite palauttaisi taiteilijoille ja tutkijoille kotityöhuoneen todellisten kulujen verovähennyksen. LA 42/2026 vp
- Antti Kurvinen (kesk) ym. kysyvät fibromyalgiaa sairastavien oikeudesta sairauspäivärahaan ja eläkkeeseen. KK 456/2026 vp
- Ritva Elomaa (ps) ja Antti Kangas (ps) kysyvät eläinlääkkeiden pulasta lypsykarjatiljoilla. KK 459/2026 vp

---

Aineisto: 79 eduskunnan asiakirjaa, joista 61 analysoitu ja 18 vain PDF:nä; 116 puheenvuoroa; 1 äänestystä.

## KAIKKI PUHEENVUOROT PUOLUEITTAIN

Jokaisesta puheenvuorosta on tässä yhden virkkeen tiivistelmä sen yleistemasta. Puheenvuorot ovat kokonaisuudessaan täysistuntojen pöytäkirjoissa.

**KOK** 33 puheenvuoroa

**Pauli Aalto-Setälä** SKT 162/2026 vp Työn on kannatettava: palkankorotukset ja hallituksen veronkevennykset vahvistavat työssäkäyvien ostovoimaa, mikä turvaa myös niitä, jotka eivät voi tehdä työtä.

**Timo Heinonen** HE 247/2026 vp Kokoomus ei yleensä kannata uusia normeja, mutta pääsykielto on tervetullut keino taata työrauha kaupan henkilökunnalle ja asiakkaille.

**Juha Hänninen** HE 247/2026 vp Pääsykielto vahvistaa myymälöiden turvallisuutta ja yrittämisen edellytyksiä; esitys tasapainottaa turvallisuuden ja oikeusturvan, koska kiellon määrää aina tuomioistuin.

**Arto Satonen** HE 247/2026 vp Esitys parantaa kaupan ja ravintola-alan työturvallisuutta Palvelualojen ammattiliiton vaatimuksen mukaisesti ja osoittaa hallitusohjelman sisältävän työtekijöille tärkeitä uudistuksia.

**Juha Hänninen** HE 254/2026 vp Kannattaa henkilöstön hallintoedustuksen rajan laskemista 100 työntekijään, koska henkilöstön kuuleminen parantaa tiedonkulkua ja luottamusta, eikä esitys pakota kaikkia yrityksiä samaan malliin.

**Arto Satonen** HE 254/2026 vp Korostaa uudistuksen vievän henkilöstön edustajan aidosti vaikuttaviin elimiin eli hallitukseen tai johtoryhmään ja huomauttaa, että muiden Pohjoismaiden alemmat rajat toteutuvat pienyrityksissä harvoin.

**Arto Satonen** HE 254/2026 vp Pitää tärkeänä joustoa sijoittaa edustus henkilöstön aloitteesta muualle kuin hallitukseen tai johtoryhmään ja kertoo Ylen työntekijäedustajien tuoneen merkittävää lisäarvoa.

**Juha Hänninen** O 41/2023 vp Mietintö on tiekartta toimivampaan terveydenhuoltoon ja sen vahva tuki omalääkärimallille vahvistaa hallituksen omalääkäriohjelmaa, jolla hoitoon pääsyä halutaan nopeuttaa.

**Pertti Hemmilä** O 41/2023 vp Hoitoketjut perusterveydenhuollosta erikoissairaanhoidon ja jatkohoitoon eivät toimi eikä vastuu hoidosta saa siirtyä potilaalle tai omaisille, joten omalääkärimalli on tärkeä.

**Juha Hänninen** O 41/2023 vp Hoitotakuu ei toimi ilman riittävästi lääkäreitä ja hoitajia, joten tarvitaan useita palveluntuottajia, esimerkiksi malli, jossa sairaalan henkilöstö vuokraa vajaakäytössä olevia tiloja yksityistoimintaan.

**Sinuhe Wallinheimo** O 41/2023 vp Väite julkisen terveydenhuollon edullisuudesta ohittaa sen, että hoitotakuun kiristäminen syyskuussa 2023 maksoi 600 miljoonaa euroa, kun lääkärripula nosti lääkärin palkkoja.

**Juha Hänninen** O 41/2023 vp Hoitotakuu ja hoitajamitoitus eivät toimi ilman riittävää henkilöstöä, joten julkisen puolen paisuttamisen sijaan tarvitaan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyötä.

**Juha Hänninen** O 41/2023 vp Tarkastusvaliokunnan mietintö vie terveydenhuoltoa eteenpäin, sillä terveys on turvallisuuden rinnalla kansan tärkeimpiä asioita ja asiaa on tehtävä yhdessä luottamuksen pohjalta.

**Sinuhe Wallinheimo** TS 44/2026 vp Suuri valiokunta pitää sähkömarkka-asetuksen tavoitteita tärkeinä mutta katsoo, että verkkomaksuja ja energiaverotusta koskevat säännökset rikkovat toissijaisuusperiaatetta.

**Juha Hänninen** TS 44/2026 vp Sähköverkot ovat osa huoltovarmuutta, joten Suomen poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi verkkomaksuista ja energiaverotuksesta on päätettävä kansallisesti eikä EU-tasolla.

**Pertti Hemmilä** TS 44/2026 vp Komissio ei ole osoittanut uuden sääntelyn lisäarvoa, sillä nykyiset säännöt riittävät verkkomaksuihin ja energiaverotukseen eikä EU:n pidä lisätä byrokratiaa sääntelyn vuoksi.

**Heikki Autto** TS 44/2026 vp Toissijaisuushuomautus on tarpeen, sillä turhasta ja EU:n toimivallan ylittävistä sääntelyistä on luovuttava unionin kilpailukyvyn ja legitimitietin vahvistamiseksi.

**Sinuhe Wallinheimo** TS 44/2026 vp Valiokunnan yksimielinen toissijaisuushuomautus on oikea, sillä myös Ruotsi ja Italia ovat tehneet vastaavan ja muualla Euroopassa on esitetty samankaltaisia huomioita.

**Heikki Autto** HE 149/2026 vp Puolustustarvikkeiden vientilain uudistus sujuvoittaa vähäriskistä vientiä mutta vahvistaa valvontaa, ja Tullille on turvattava resurssit uusiin tarkastustehtäviin.

**Juha Hänninen** HE 149/2026 vp Esitys tasapainottaa sujuvan viennin ja tiukemman valvonnan, ja kansallisen puolustuskäytön turvaaminen uutena lupaperusteena sekä viennin jälkeiset tarkastukset ovat erityisen tärkeitä.

**Heikki Autto** HE 149/2026 vp Toimiva vientilainsäädäntö vahvistaa turvallisuutta ja huoltovarmuutta ja voi tuoda Suomelle merkittäviä puolustustuloja kasvavien puolustusmenojen aikana.

**Heikki Autto** HE 160/2026 vp Ulkomaisten tutkintojen tunnustamisen ajantasaistaminen on tärkeää, ja sivistysvaliokunnan kannattaisi selvittää, antavatko vieraskieliset koulutusohjelmat riittävän työelämän kielitaidon.

**Juha Hänninen** LA 10/2026 vp Aloite paikkaa oikeustilan aukon puuttumalla syvävääreännöksiin jo valmistusvaiheessa, ja asia liittyy myös yhteiskunnan turvallisuuteen ja luottamukseen.

**Heikki Autto** LA 10/2026 vp Digitaaliseen seksuaaliseen väkivaltaan tarvitaan nollatoleranssi ja lainsäätäjien on varmistettava, että verkko on yhtä turvallinen kuin fyysinen ympäristö erityisesti lapsille.

**Tere Sammallahti** LA 16/2026 vp Valtionavustusta saavat järjestöt ja säätiöt pitää velvoittaa avaamaan kirjanpitonsa avustuskohdeittain, jotta veronmaksajat voivat valvoa vuosittain jaettavien miljardien käyttöä.

**Juha Hänninen** LA 16/2026 vp Aloitettu kannatetaan, koska julkisen avustusrahan käytön avoimuus tehostaa valvontaa, vähentää väärinkäytöksiä ja vahvistaa kansalaisten luottamusta rajoittamatta yhdistysten toimintaa.

**Heikki Autto** LA 16/2026 vp Avoimuus vahvistaa avustusjärjestelmän hyväksyttävyyttä eikä rasita asiallisesti toimivia järjestöjä, kunhan raportoinnin byrokratia pidetään kevyenä ja kohtuullisena.

**Juha Hänninen** K 11/2026 vp Kertomus osoittaa Etyjin olevan välttämätön vuoropuhelun paikka, kun Venäjän hyökkäyssota, hybridiavaikuttaminen ja vaaleihin vaikuttaminen uhkaavat Euroopan turvallisuutta.

**Ville Kaunisto** K 11/2026 vp Yhdysvaltain päätös jättää Etyjin vaalitarkkailijat kutsumatta välivaaleihinsa on huono ja huolestuttava signaali, vaikka maa on muuten sitoutunut Etyjin yhteistyöhön.

**Heikki Autto** K 11/2026 vp Etyj on tärkeä monenkeskisen sopimuserusteisen järjestyksen, ihmisoikeuksien ja demokratian puolustaja, ja valiokunnan mietintö voidaan hyväksyä.

**Ben Zyskowicz** K 11/2026 vp Venäjän pitäisi noudattaa jo sopimiaan turvallisuuspoliittisia, ja Yhdysvaltain presidentti Trump on vapaan maailman petturi painostaessaan hyökkäyksen uhria Ukrainaan.

**Ville Kaunisto** K 11/2026 vp Venäjän maksamatta jättämien osallistumismaksujen vuoksi Suomen valtuuskunta on ajanut Etyjin parlamentaarisen yleiskokouksen tehostamista esimerkiksi käännöstyön automatisoinnilla ja digitalisoinnilla.

**Atte Kaleva** K 11/2026 vp Budapestin sopimuksen rikkominen osoittaa, että Venäjä noudattaa sopimuksia vain niistä hyötyessään, joten sopimuskumppanina se on arvoton eikä uutta vastaavaa sopimusta pidä syntyä.

**PS** 10 puheenvuoroa

**Juha Mäenpää** SKT 161/2026 vp Sosiaalidemokraatit ovat ilmastoystistä vaatineet toimia, kuten jakeluvetoiseen kiristämistä ja polttoaine- ja ajoneuvoveron kevennysten perumista, jotka lisäisivät arjen kustannuksia.

**Juho Eerola** HE 247/2026 vp Esitys on oikeusministeriön parhaita, sillä kauppojen henkilökunta on toivonut porttikieltoa valitettavan yleisille myymäläavarkaille.

**Juha Mäenpää** HE 247/2026 vp Kaupan liiton mukaan häiriö-, uhka- ja väkivaltatilanteet ovat kolminkertaistuneet vuodesta 2020, joten pääsykielto on tarpeellinen työkalu työ- ja asiakasturvallisuuteen.

**Jaana Strandman** HE 247/2026 vp Esitys antaa yrityksille tehokkaamman keinon suojella työntekijöitä ja asiakkaita toistuvilta häiriöiltä; voisiko kieltoa laajentaa muille aloille, joilla uhkailua kohdataan?

**Ari Koponen** HE 247/2026 vp Kaupan varkaushävikki maksaa Suomessa noin 500 miljoonaa euroa eli yli miljoona euroa päivässä, joten lakimuutos on erittäin tärkeä yrityksille ja työntekijöiden turvallisuudelle.

**Jorma Piisinen** HE 247/2026 vp Kannattaa tuomioistuimen määräämää pääsykieltoa kaupan työntekijöiden suojaksi, mutta on huolissaan arvioitujen kieltojen vähäisyydestä ja toivoo lain seurantaa ja tarvittaessa muuttamista.

**Mikko Lundén** HE 247/2026 vp Kiittää kaupan työntekijöiden puolesta yrityslähestymiskiellosta, koska myyjät kohtaavat arjessa varkauksia ja häirintää, joilta erityisesti nuoria naisia on suojattava.

**Jaana Strandman** HE 254/2026 vp Pitää rajan laskemista 100 työntekijään hallittuna laajennuksena, joka vahvistaa työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia, mutta varoittaa pienempien yritysten hallinnollisesta taakasta, jos rajaa laskettaisiin huomattavasti enemmän.

**Mikko Lundén** HE 254/2026 vp Kertoo yrittäjänä arvostavansa henkilöstön asiantuntemusta ja pitää esitystä osoituksena siitä, ettei hallitus aja vain työnantajien asiaa vaan vahvistaa työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia.

**Veijo Niemi** O 41/2023 vp Valiokunnan lausumilla halutaan sitouttaa hallitus korjaamaan sosiaali- ja terveydenhuollon valuviat niin, että lääkäriin pääsee asuinpaikasta riippumatta ja omalääkärimalli palaa käyttöön.

**SD** 30 puheenvuoroa

**Timo Suhonen** SKT 161/2026 vp Hallituksen kuukauden neuvottelujen tuloksena syntynyt bensasopu on vaatimaton ja riitaisa eikä helppoa kansalaisia, joiden elinkustannukset ovat nousseet.

**Timo Suhonen** SKT 161/2026 vp Työmatkavähennyksen ylärajan nosto ei auta kaikkia, koska omavastuu kasvaa ensi vuonna 800 eurosta 900 euroon ja kiristää kaikkien vähennyksen saajien verotusta.

**Antti Lindtman** SKT 161/2026 vp Kotitalouksia olisi pitänyt tukea suoraan tuhdilla paketilla, mutta työmatkakulujen omavastuu heikkenee ensi vuonna useimmille: onko se tietoinen päätös vai korjattavissa?

**Seppo Eskelinen** SKT 161/2026 vp Ajoneuvoveron noin kymmenen euron alennus ei hyödytä autolijaa, kun hallitus samalla leikkaa teidenpidosta ja teiden korjausvelkaa kasvaa.

**Eeva-Johanna Eloranta** SKT 161/2026 vp Hallitus kehottaa hakemaan töitä kauempaa mutta tekee pitkistä työmatkoista kalliimpia työmatkavähennyksen kiristyksellä ja huonontuvilla teillä unohtaen maakuntien pitkät välimatkat.

**Timo Harakka** SKT 161/2026 vp  
Hallituksen veronalennukset maksoivat miljaridin ja laskivat litrahintaa vain seitsemän senttiä; työmatkavähennyksen omavastuun nousu heikentää kaikkia, joten korjataanko se?

**Tytti Tuppurainen** SKT 161/2026 vp  
Hallituksen polttoainepaketti nostaa työmatkakuluvähennyksen omavastuuta 100 eurolla ja kiristää pitkää työmatkaa ajavien verotusta, vaikka sosiaalidemokraatit esittivät vähennykseen tuntuvaa parannusta.

**Juha Viitala** SKT 161/2026 vp  
Työmatkakuluvähennyksen parannus auttaa vain yli 60 kilometrin työmatkalaisia ja rahoitus otetaan teiden kunnossapidosta, joten polttoainekulut pysyvät korkeina ja tiet heikkenevät.

**Pia Viitanen** SKT 161/2026 vp  
Polttoainepaketti kiristää pitkää työmatkaa ajavien verotusta ja hallitus nostaa samalla terveyskeskus- ja sairaanhoitomaksuja, mikä herättää kysymyksen hallituksen toimintakyvystä.

**Piritta Rantanen** HE 247/2026 vp Esitys on erinomainen, koska toistuvat näpistelijät palaavat kauppoihin seuraamuksitta ja työntekijät joutuvat yhä useammin hakeutumaan takatiloihin turvaan.

**Lauri Lyly** HE 254/2026 vp Pitää laajennusta hyvänä mutta 100 työntekijän rajaa liian korkeana verrattuna muiden Pohjoismaiden 25–35 työntekijän rajoihin sekä arvostelee aiempaa yhteistoimintalain alarajan nostoa.

**Lauri Lyly** HE 254/2026 vp Pitää yhteistoimintalain alarajan nostoa ja neuvotteluajkojen puoltamista paljon suurempana heikennyksenä kuin tämän esityksen pientä paikkausta, jonka rajan olisi pitänyt olla alempi.

**Timo Suhonen** HE 254/2026 vp Kannattaa esitystä luottamusmieskokemuksensa perusteella, mutta olisi halunnut soveltamisrajaksi 25 työntekijää edustaja Lylyn lakialoitteen mukaisesti.

**Lauri Lyly** HE 254/2026 vp Katsoo esityksen paikkaavan vain pientä osaa hallituksen työelämäheikennyksistä ja huomauttaa, ettei paikallinen sopiminen ole yleistynyt, sillä sopimuksia on tehty vain noin 260.

**Johanna Ojala-Niemelä** O 41/2023 vp Kertoo tarkastusvaliokunnan pitävän neljään sektoriin jakautunutta terveydenhuoltoa hoitoonpääsyä eriarvoistavana ja omalääkärimallia keskeisenä keinona vahvistaa perusterveydenhuoltoa.

**Aki Lindén** O 41/2023 vp Kiittää valiokunnan mietintöä ja korostaa, että terveyskeskuslääkärin vastaanottelle pääsy on ollut vuosikymmeniä ongelma: alle puolet potilaista pääsee sinne kahdessa viikossa.

**Hanna Laine-Nousimaa** O 41/2023 vp Perusterveydenhuolto on jakautunut neljään rinnakkaiseen järjestelmään, mikä tekee ihmisistä eriarvoisia, joten tarvitaan vahva julkinen perusterveydenhuolto ja valtakunnallinen omalääkärimalli.

**Lauri Lyly** O 41/2023 vp Työterveyshuollon ennaltaehkäisevä rooli ja työnantajien suuri panostus unohtuvat usein, joten ehdotukset korvauksien selkeyttämisestä ja sairaanhoitajien työn Kela-korvattavuudesta ovat tärkeitä.

**Riitta Kaarisalo** O 41/2023 vp Vahva julkinen perusterveydenhuolto on kustannustehokkain ratkaisu, mutta hoitotakuun pidentäminen kolmeen kuukauteen ja asiakasmaksujen rajut korotukset ovat heikentäneet hoitoon pääsyä.

**Aki Lindén** O 41/2023 vp Paras perusterveydenhuollon malli on omalääkärin ja omahoitajan työpari, jonka tukena on erikoislääkäreitä, sillä kokeilussa tämä pudotti sairaalalähteiden osuuden kahteen prosenttiin.

**Johanna Ojala-Niemelä** O 41/2023 vp Hajanainen ja epäoikeudenmukainen avosairaanhoido pitää korjata vahvistamalla julkista perusterveydenhuoltoa, ottamalla omalääkärimalli käyttöön ja kokoamalla monesta lähteestä tuleva rahoitus yhteen.

**Lauri Lyly** O 41/2023 vp Lääkärit eivät jakaudu palvelutarpeen mukaan sektoreille ja alueille, joten työnjakoa ja tuottavuutta on kehitettävä ja lääkäreitä kannustettava alueille, joilla heistä on pulaa.

**Riitta Kaarisalo** O 41/2023 vp Hoitotakuun pidentäminen on romahduttanut hoitoon pääsyn ja alueet eriytyvät, mikä kasvattaa terveyseroja, vaikka vahva julkinen perusterveydenhuolto olisi kustannustehokkain ratkaisu.

**Aki Lindén** O 41/2023 vp Väite 600 miljoonan euron menemisestä lääkärin palkkoihin on myytti, sillä summa kattoi kaikki ostopalvelut ja suurimpia myyjiä olivat julkisomisteiset organisaatiot.

**Tuula Haatainen** HE 160/2026 vp Sivistysvaliokunta kannattaa uutta ulkomaanopintolakia, mutta kielitaidon arviointi kuuluu työnantajalle eikä tutkintojen tunnustamisesta vastaavalle viranomaiselle.

**Pinja Perholehto** LA 10/2026 vp Seksuaalisten syväväärännösten valmistaminen ilman suostumusta on kriminalisoitava, koska nykyinen rikoslaki kattaa lähinnä niiden levittämisen.

**Hanna Laine-Nousimaa** LA 10/2026 vp Seksuaalisen kuvan oikeudeton valmistaminen on säädettävä rangaistavaksi, koska vahinko syntyy jo valmistamisesta, mutta sääntelyn on oltava täsmällistä ja oikeasuhtaista.

**Anna-Kristiina Mikkonen** LA 10/2026 vp Aloitetta on tuettava erityisesti lasten ja nuorten suojelemiseksi, ja lainsäädännön rinnalla kouluissa tarvitaan opetusta digitaalisesta seksuaaliväkivallasta ja uhrien tukea.

**Lotta Hamari** LA 10/2026 vp Aloitetta tuetaan täysin, koska syväväärännöksiä tehdään jo laajasti myös lapsista eikä uhrin oikeusturva saa riippua siitä, levitetäänkö kuvaa.

**Riitta Kaarisalo** LA 10/2026 vp Seksuaalisten syväväärännösten valmistaminen pitää kriminalisoida jo ennen levittämistä, sillä teot vahingoittavat erityisesti naisia, tyttöjä ja nuoria pysyvästi.

## KESK 5 puheenvuoroo

**Antti Kaikkonen** SKT 161/2026 vp Datakeskusten hoititon rakentaminen voi nostaa kotitalouksien ja yrittäjien sähkölaskuja, joten hallituksen on kerrottava, onko pääministerin lupaus koko hallituksen kanta ja mitä se tekee.

**Anne Kalmari** SKT 161/2026 vp Bensapaketti epäonnistui hintojen alentamisessa, joten veroministerin pitäisi ottaa käyttöön keskustan malli, jossa datakeskusten sähköveroa korotetaan ja kotitalouksien sähköveroa alennetaan tai poistetaan.

**Hanna Kosonen** SKT 161/2026 vp Nuorten terapiatakuu ei asiantuntijoiden mukaan toimi kunnolla; lisäksi valtion on suurimpana omistajana varmistettava, että Googlen 22 vuoden sähkökauppa Loviisan ydinvoimalasta on viisas.

**Mikko Polvinen** SKT 161/2026 vp Maaseudulla asuvat maksavat sähkön siirrossa enemmän kuin kaupunkilaiset, koska verkkoa on enemmän asiakasta kohden eikä siirtotyhtiä voi kilpailuttaa; onko se oikein?

**Mika Lintilä** SKT 161/2026 vp Valtion strateginen intressiyhtiö Fortum myy Googlelle 22 vuodeksi käytännössä puolet Loviisan kapasiteetista, vaikka juuri sitä tarvittaisiin kylmän talven pahimpina hetkinä.

## VIHR 3 puheenvuoroo

**Alviina Alametsä** SKT 161/2026 vp Hallituksen politiikka on vienyt noin 30 000 lasta köyhyysrajan alle ja asunnottomuus kasvoi viime vuonna 20 prosenttia, joten tukipalveluja ja toimeentuloa on parannettava.

**Jenni Pitko** SKT 161/2026 vp Datakeskukset voivat nostaa sähkön hintaa, joten niiden pitäisi tuottaa tai ostaa käyttämänsä verran uutta päästötöntä sähköä, eikä tuulivoimaa saa jarruttaa etäisyyssääntelyllä.

**Oras Tynkkynen** SKT 161/2026 vp Velalla pitää tukea ihmisiä eikä fossiilisia polttoaineita, mutta hallitus ei ole valmistellut eduskunnan edellyttämää työkalua tuen kohdentamiseksi tarpeen mukaan.

## VAS 3 puheenvuoroo

**Mai Kivelä** SKT 161/2026 vp Leikkaukset ja taloudellinen ahdinko näkyvät lääkärin mukaan jopa päivystyksessä vakavina mielenterveyskriiseinä, joten ministerien ei pidä vähätellä niiden seurauksia.

**Aino-Kaisa Pekonen** SKT 161/2026 vp Asunnottomuus on kääntynyt voimakkaaseen nousuun etenkin nuorilla osin vanhempien heikon talouden vuoksi; miten perheitä tuettaisiin, ettei yksikään nuori joutuisi asunnottomaksi?

**Johannes Yrttiahso** SKT 161/2026 vp Datakeskusten kasvava sähköntarve voi johtaa sähköjärjestelmän yksityistämiseen kansainvälisille sijoittajille ja toistaa sähkönsiirtoyhtiö Carunan myynnin virheet kuluttajien maksettaviksi.

## R 3 puheenvuoroo

**Sandra Bergqvist** SKT 163/2026 vp Suomi on naisille EU:n vaarallisimpia maita; väkivallan ehkäisyyn, viranomaisten osaamiseen ja turvakotipaikkojen lisäämiseen tarvitaan konkreettisia toimia koko yhteiskunnan vastuulla.

**Henrik Wickström** O 41/2023 vp Omalääkärimalli yhdistää kaikkia puolueita ja perusterveydenhuollon vahvistaminen koko maassa edellyttää yleislääkärin saatavuutta hyvän johtamisen, työolojen ja ammatinharjoittajamallin avulla.

**Henrik Wickström** O 41/2023 vp Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä on vahvistettava myös HUS-alueella, ja omalääkärimalli voi parantaa ruotsinkielisten palvelujen saatavuutta.

## KD 1 puheenvuoroo

**Peter Östman** SKT 164/2026 vp Koulutuksen on annettava työelämässä tarvittavia taitoja; korkeakouluutettujen määrä ei saa olla itseisarvo ja ammatillisen tutkinnon on riitettävä työllistymiseen.

## MUUT 28 puheenvuoroo

**Riikka Purra** SKT 161/2026 vp Ulkoisten tekijöiden nostamiin tiloihin ei ole ihmekeinoja heikon talouden vuoksi, mutta hallituksen paketti on parempi kuin ei mitään, eivätkä sosiaalidemokraatit ole esittäneet pumppuhintaan vaikuttavia toimia.

**Riikka Purra** SKT 161/2026 vp Julkisen talouden tilanne ei salli pumppuhintaan näkyviä toimia; sosiaalidemokraatit ole esittäneet omat keinonsa ja niiden rahoitus, kun hallituksen paketti on täysin rahoitettu.

**Riikka Purra** SKT 161/2026 vp Palkansaajan ostovoima paranee palkankorotusten ja ensi vuoden veronkevennysten ansiosta, mikä helpottaa myös pitkää työmatkaa ajavia, eivätkä sosiaalidemokraatit omaa ratkaisuaan.

**Sari Multala** SKT 161/2026 vp Hallitus estää sähkölaskujen nousun purkamalla sähköverkkojen pullonkauloja ja tukemalla etenkin säästövoiman lisärakentamista, jotta investointibuumin kustannukset eivät kaadu kotitalouksille ja pienyrityksille.

**Riikka Purra** SKT 161/2026 vp Bensapaketti on rahoitettu kokonaan säästöillä, myös ikävällä tienpidon leikkauksella; sama rahoitusvaikeus odottaa sosiaalidemokraatteja, jos he pääsevät hallitukseen.

**Sari Multala** SKT 161/2026 vp Asunnottomuuden kasvu on huono asia, mutta asunto ensin -malli ja pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelman hyvät käytännöt antavat edellytykset ongelman ratkaisemiseen koko Suomessa.

**Riikka Purra** SKT 161/2026 vp Datakeskusten sähköverotusta kiristettiin heinäkuun alussa; keskustan mallissa on hyviä elementtejä, mutta niitä voidaan tarkastella vasta tulevana vuosina.

**Wille Rydman** SKT 161/2026 vp Hallitus vastaa mielenterveysongelmiin säätämällä nuorten terapiatakuun ja kehittämällä hoidon jatkuvuutta parantavaa omalääkärimallia; terapiatakuun alustavat tulokset ovat rohkaisevia.

**Riikka Purra** SKT 161/2026 vp Hallitus on keventänyt polttoaineveroa ja jakeluvolvoitetta, mitä sosiaalidemokraatit vastustivat, eikä korkea polttoaineen hinta johdu hallituksesta vaan Hormuzinsalmen tilanteesta ja saatavuusongelmista.

**Sari Multala** SKT 161/2026 vp Datakeskusten pyyntiä liittyä sähköverkkoon ovat räjähtäneet, joten hallitus valmistelee liittymien priorisointia ja lisäkeinoja, jotta kasvu pysyy hallittuna eikä sähkön hinta nouse kohtuuttomaksi.

**Joakim Strand** SKT 161/2026 vp Valtion omistajaohjaus ei osallistunut Googlen sopimuksen valmisteluun, mutta uusi sähköntuotanto houkuttelee Suomeen monipuolisia investointeja, joten sopimus on myönteinen asia.

**Karoliina Partanen** SKT 161/2026 vp Pienituloisuuden suurin syy on työn puute, joten toimeentuloa parannetaan työpaikoilla, työnteon kannustimilla ja palkkatulojen veronalennuksilla eikä etuuksia korottamalla.

**Riikka Purra** SKT 161/2026 vp Ulkoiseen hintašokkiin vaikuttaminen vaatisi valtavia summia, joihin Suomella ei toisin kuin Ruotsilla ole varaa; hallituksen paketti on täysin rahoitettu.

**Sari Multala** SKT 161/2026 vp Sosiaalidemokraattien esittämät peruutukset olisivat lisänneet arjen kustannuksia, kun taas hallitus on ennakoivasti laskenut pumppuhintoja ja edistää samalla kotimaista ruoantuotantoa.

**Sari Multala** SKT 161/2026 vp Sähkön siirtohintojen nousu harvaan asutuilla alueilla on todellinen ongelma, mutta Energiavirasto valvoo korotuksia ja lausunnoilla ollut lakiesitys ehkäisee turhia verkkoinvestointeja.

**Riikka Purra** SKT 161/2026 vp Hallitus on tehnyt hallitusohjelman mukaisia liikkumisen toimia ja vastannut korkeisiin polttoainehintoihin reilu viikko sitten esitellyllä uudella paketilla.

**Riikka Purra** SKT 161/2026 vp Sosiaalidemokraatit ovat vastustaneet polttoaineiden hinnan alentamista; hallituksen veronkevennykset lisäävät ensi vuonna erityisesti 25 000–56 000 euroa vuodessa tienaaavien työntekijöiden käytettävissä olevaa rahaa.

**Sari Multala** SKT 161/2026 vp Ydinvoima on säätövoiman sijaan jatkuvasti käytettävää perusvoimaa; pitkiä sähkönostosopimuksia tarvitaan, jotta Suomeen voi syntyä myös uutta ydinvoimaa.

**Riikka Purra** SKT 161/2026 vp Luonnollisten monopolien myyntiä on vältettävä viimeiseen asti; hallitus on varmistanut, ettei kantaverkkoyhtiö Fingridiä voi myydä ulkomaille.

**Riikka Purra** SKT 161/2026 vp Hallitus joutuu etsimään rahat julkisen sektorin palkankorotuksiin tiukassa taloustilanteessa eikä seiso toimettona vaan on tehnyt liikkumavaransa sisällä mahdolliset toimet.

**Riikka Purra** SKT 161/2026 vp Hallitus kantaa vastuuta vaikeissa oloissa ja on erittäin toimintakykyinen; talous, vienti ja investoinnit kasvavat pitkästä ajasta.

**Riikka Purra** SKT 162/2026 vp Talouskasvu ja yksityisen sektorin työpaikat ovat edellytys työllisyyden parnemiselle; hallitus on mennyt oikeaan suuntaan ja palkansaajien ostovoima on nousemassa.

**Karoliina Partanen** SKT 163/2026 vp Hallitus on lisännyt turvakotien rahoitusta joka vuosi, mutta viranomaisten on tunnistettava naisiin kohdistuva väkivalta nykyistä paremmin ohjatakseen uhrit palveluihin.

**Mari-Leena Talvitie** SKT 164/2026 vp Hallitus on lisännyt kasvualojen korkeakoulupaikkoja ja rahoittanut ne täysimääräisesti; korkea osaaminen on paras investointi, mutta koko koulutusketju on pidettävä kunnossa.

**Leena Meri** HE 247/2026 vp Hallitus esittää, että tuomioistuin voisi määrätä toistuvasti häiriköivälle henkilölle pääsykiellon myymälään työntekijöiden ja asiakkaiden suojaamiseksi; kiellon rikkominen olisi rangaistavaa.

**Leena Meri** HE 247/2026 vp Kiittää yrityslähestymiskiellon valmistelijajoina muistuttaa hallituksen vahvistaneen myös ensihoitajien rikosoikeudellista suojaa ja koventaneen työperäisen hyväksikäytön rangaistuksia, vaikka oikeudenhoidossa riittää yhä haasteita.

**Matias Marttinen** HE 254/2026 vp Ehdottaa, että henkilöstön edustus yrityksen hallinnossa laajenee 150 työntekijän yrityksistä vähintään 100 työntekijän yrityksiin ja toteutuu lähtökohtaisesti hallituksessa tai johtoryhmässä.

**Matias Marttinen** HE 254/2026 vp Perustelee 100 työntekijän rajaa Jukka Ahtelan selvityksellä ja korostaa, että edustus on lähtökohtaisesti hallituksessa tai johtoryhmässä, mistä voidaan poiketa vain henkilöstön aloitteesta.

## ÄÄNET EDUSTAJITTAIN

Täysistunnon äänestykset, joissa jokaisen edustajan ääni nimeltä (eduskunnan avoin data). Suluissa eduskuntaryhmä.

### HE 151/2026 vp · äänestys 1

Käsittelyn pohja: mietintö JAA / Markus Lohen ehdotus (vl 2) EI

**Jaa 86:** Pauli Aalto-Setälä (kok), Pekka Aittakumpu (ps), Otto Andersson (r), Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Maaret Castrén (kok), Juho Eerola (ps), Markku Eestilä (kok), Ritva Elomaa (ps), Sari Essayah (kd), Noora Fagerström (kok), Kaisa Garedew (ps), Janne Heikkinen (kok), Timo Heinonen (kok), Pertti Hemmilä (kok), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Juha Hänninen (kok), Tomi Immonen (ps), Christoffer Ingo (r), Janne Jukkola (kok), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Atte Kaleva (kok), Antti Kangas (ps), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Marko Kilpi (kok), Teemu Kinnari (kok), Pauli Kiuru (kok), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Rami Lehtinen (ps), Jarno Linnell (kok), Jarmo Lindberg (kok), Mikko Lundén (ps), Matias Marttinen (kok), Leena Meri (ps), Sari Multala (kok), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Anders Norrback (r), Mikko Ollikainen (r), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Jorma Piisinen (ps), Mika Poutala (kd), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Merja Rasinkangas (ps), Minna Reijonen (ps), Paula Risikko (kok), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Päivi Räsänen (kd), Tere Sammallahti (kok), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Jaana Strandman (ps), Mari-Leena Talvitie (kok), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Elina Valtonen (kok), Heikki Vestman (kok), Sofia Vikman (kok), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Vähämäki (ps), Sinuhe Wallinheimo (kok), Peter Östman (kd)

**Ei 69:** Alviina Alametsä (vihr), Marko Asell (sd), Tiina Elo (vihr), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Tarja Filatov (sd), Timo Furuholm (vas), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd),

Harry Harkimo (liik), Eveliina Heinäluoma (sd), Hanna Holopainen (vihr), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Petri Honkonen (kesk), Hannu Hoskonen (kesk), Saara Hyrkkö (vihr), Jessi Jokelainen (vas), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kaikkonen (kesk), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Mika Kari (sd), Anette Karlsson (sd), Hilikka Kemppe (kesk), Krista Kiuru (sd), Mai Kivelä (vas), Mauri Kontu (kesk), Anna Kontula (vas), Johannes Koskinen (sd), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Suna Kymäläinen (sd), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Mika Lintilä (kesk), Markus Lohi (kesk), Lauri Lyly (sd), Helena Marttila (sd), Hanna-Leena Mattila (kesk), Timo Mehtälä (kesk), Laura Meriluoto (vas), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Saku Nikkanen (sd), Olga Oinas-Panuma (kesk), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Jouni Ovaska (kesk), Pinja Perholehto (sd), Jenni Pitko (vihr), Mikko Polvinen (kesk), Piritta Rantanen (sd), Antti Rinne (sd), Hanna Räsänen (kesk), Joona Räsänen (sd), Hanna Sarkkinen (vas), Markku Siponen (kesk), Timo Suhonen (sd), Tytti Tuppurainen (sd), Oras Tynkkynen (vihr), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Eerikki Viljanen (kesk), Tuula Väättäinen (sd), Johannes Yrttiaho (vas)

**Poissa 44:** Anders Adlercreutz (r), Kim Berg (sd), Eva Biaudet (r), Fatim Diarra (vihr), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Atte Harjanne (vihr), Pia Hiltunen (sd), Inka Hopsu (vihr), Antti Häkkinen (kok), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Vilhelm Junnila (ps), Aleksi Jäntti (kok), Tuomas Kettunen (kesk), Kimmo Kiljunen (sd), Jani Kokko (sd), Minja Koskela (vas), Terhi Koulumies (kok), Johan Kvarnström (sd), Pia Lohikoski (vas), Mats Löfström (r), Niina Malm (sd), Krista Mikkonen (vihr), Matias Mäkinen (sd), Petteri Orpo (kok), Martin Paasi (kok), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Sakari Puisto (ps), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Nasima Razmyar (sd), Mika Riipi (kesk), Anne Rintamäki (ps), Mikko Savola (kesk), Ville Skinnari (sd), Joakim Strand (r), Sari Tanus (kd), Ville Tavio (ps), Joakim Vigelius (ps), Sofia Virta (vihr), Ville Väyrynen (kok), Paula Werning (sd), Henrik Wickström (r), Ben Zyskowicz (kok)

**Lähteet ja tekotapa.** Eduskunnan asiakirjat, täysistuntojen pöytäkirjat ja valiokuntien julkiset asiakirjat (eduskunnan avoin data, CC BY 4.0); kotimainen media. Valtiopäivä on koottu tekoälyavusteisesti: asiakirjojen ja puheenvuorojen tiivistelmät on tuotettu koneellisesti. Kansikuva on luotu tekoälyllä. Luvut ja asiakirjatunnukset tarkistetaan koneellisesti lähteistä. Tarkista sanamuodot linkitetystä alkuperäisestä lähteestä ennen lainaamista.